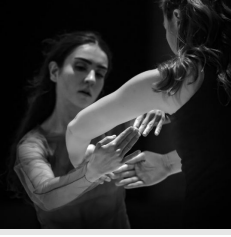

TÜM KATEGORİLER ▾

TÜM ETİKETLER ▾

TÜM YAZILAR / KÜLTÜR-SANAT Röportaj, Portre

THECELLIST 2 OCAK 2018

2018'de karşınıza çıkacak ama; 2017'de theMagger için yaptığım 10. röportaj bu. Hep dansla profesyonel anlamda uğraşan biriyle de sohbet etmek istemiştim. Bu dileğimi Canan Yücel Pekiçten sayesinde gerçekleştirmiş oldum. Kendisi dans sanatçısı, koreograf ve öğretim görevlisi... Dansı adeta hipnotize edici bir akış, etkilenmememiz mümkün değil; "All About the Heart" da son eseri. Bu eserden, katıldığı çalışma ve programlardan, koreografi oluşturma süreçlerinden bahsettik biz de...

[Tavsiye Et 114](#) [Paylaş](#)

_Öncelikle röportaj teklifimi kabul ettiğiniz için teşekkür ederim. Sizi kısaca tanıyabilir miyiz? Dans geçmişinizden biraz bahsedermisiniz? Pek çok ülkeyle bağlantınız var; eğitimler, projeler, performanslar, fonlar vs... Şu an nerede ikamet ediyorsunuz?

Kendimi bildim bileli dans ediyorum, dans eğitimi almaya ise ilkokulda özel bir bale kursunda başladım. Yıldız Teknik Üniversitesi Dans Ana Sanat Dalı'nda lisans, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Dans bölümünde yüksek lisansımı tamamladım. Lisans eğitimi döneminde birçok burs kazandım. Bu burslarla farklı Avrupa şehirlerinde bulundum, festivallere katıldım ve farklı dersleri, teknikleri, repertuar çalışmalarını deneyimleme fırsatım oldu. 2010-2011 yılları arasında Almanya'nın Essen şehrinde Folkwang Universität Der Künste'de dans eğitimi aldım. Mezun olduktan sonra çeşitli koreograflarla çalıştım ve kendi eserlerimi yaratmaya başladım. Brüksel, Gdansk, Vilnius, Budapeşte, Utrecht, Dresden, Leipzig, Berlin, Budva, Göteborg, Helsinki, Turku, New York gibi şehirlerde zaman zaman kendi eserlerimle, zaman zaman bir başka koreografin eserinde dansçı olarak yer almam veya sanatçı ağırlama programları vesilesiyle bulundum. Şu an Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Dans Bölümü'nde Sanatta Yeterlik/Doktora yapıyorum. İstanbul'da yaşıyorum ve çalışıyorum. Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Devlet Konservatuarı Çağdaş Dans Anasanat Dalı ve Yeni Yüzyıl Üniversitesi Sahne Sanatları bölümünde ders veriyorum.

Fotoğraf: Ian Douglas. "Der Zwerg" @Judson Church, New York

_Yıllar içerisinde çağdaş dansa olan bakışınız fikirteriniz veya yöntemleriniz nasıl evrildi?

Başta daha çok başkalarının eserlerinde dansçı olarak yer almak ilgimi çekiyordu. Koreografi yapmaya sonradan ilgi duydum, sonradan gelişen bir dürtüydü. Diğer koreograflarla çalışmak bedenimi ve bakış açımı geliştirdi, farklılaştırdı; ama çok dramatik dönüşümler yaşamadım.

_All About the Heart isimli son eserinizi birçok farklı mekanda sahnelediniz. Nasıl deneyimlerdi sizin ve sizce izleyici için? Yakın zamanda sizi Türkiye’de tekrar izleyebilecek miyiz ya da röportajı okuyup sizi tanıyanlar nasıl karşılaşabilir?

Eserin yaratım sürecine Finlandiya'da Kone Fonu tarafından desteklenen bir sanatçı ağırlama programında başladım. Okuduğum metinler ve yaratım sürecini geçirdiğim ülkede kullandığım dil İngilizce olduğu için esere isim verme noktasında da kaçınılmaz olarak İngilizce düşündüm. Bu başlığın Türkçe çevirisini kullanmam ama Türkçe başka bir adı olabilir, henüz bulamadım. Eserin ilk gösterimi, İsveç'in Göteborg şehrinde oldu. İlk gösterimden sonra eser çok beğenildi ve güzel geri dönüşler aldım. Cinsiyetçi bakış açısı denildiğinde İsveç bu konu üzerinde çok çalışmış bir ülke, bir dans dersinden çıktığınızda çalışmayı değerlendirmek için size verilen ankette "Herhangi bir cinsiyet ayrımcılığına maruz kaldınız mı?" diye bir soru var örneğin. Buna çok özen gösteriliyor. İsveç'te eserin bu yüzden farklı tınlamış olabileceğini düşünüyordum ki; İstanbul izleyicisi de beni anladı, sevdi eseri. İstanbul'da ilk defa **21. İstanbul Tiyatro Festivali** kapsamında sahneledim. Burada eserin asıl sahne tasarımında olması gereken beyaz dans zemini bulunamadığından kullanılamadı. Bomontiada Alt'ın ise beyaz dans zemini vardı ama daha dar bir mekândı. Bazı bölümleri mekana göre değiştirmek gerekti. Gösteri için Utku Kara tarafından hem siyah hem beyaz zemin için iki ayrı ışık tasarımı yapıldı. Işık ve mekansal değişimlerle her gösteri farklı bir deneyim oldu. Her iki gösteriyi izleyen Mehmet Kerem Özel tarafından *All About the Heart* hakkında Mimesis'te bir yazı yayımlandı.

...Neden aralarından Der Zwerg Lied'inin kraliçesi, Cio-Cio- San ve Pohjan Neito; cinsiyetçilik bağlamında ele alınan çok fazla karakter varken... Nasıl "şekil değiştiriyorlar"?

Her üç kadın karakter de kusurlu arzularının kurbanı. Bu üç karakterin kusurlu arzuları, kötü tarafları, gelenek dışı eylemlerinin ile fiziksel olarak "var oluşu" bu eserin temeli. Örneğin benim yorumumda Kraliçe, kötücül cücesi tarafından öldürülmez, onu kendi bedeninde eritir ve ona dönüşür. Cücesinin fiziksel kusurları, kendi gücü ve iktidarı, kötücül yanı ile var olmaya devam eder. Güzellği şeffaflıkla, bir başka deyişle "hem var hem yok" bir varoluşla tanımlanan Pohjan Neito etten kemiktendir, derisi de kalındır, belki de siyahtır. Madam Butterfly, intikam için geri gelir, artık kelebek değil güvedir, Batılı olma arzusu ile kalbinin kurbanı olmaz, ona hükmeder. Bu kadın karakterler koreograf ve icracısına çarparak şekil değiştiriyor. Karakterlerin gerçekliği, koreograf ve icracısının; yani benim kendi gerçekliğimin süzgecinden geçiyor. Her üç solo ile birlikte, idealize edilmiş farklı kadın prototiplerini sorgulayarak bu özelliklerin hiçbirini taşımayan "öteki" nin varoluş biçimini, Batı'ya özgü tekil bir form olan "solo" ile gözler önüne seriyorum.

Fotoğraf: Soetkin Verstegen. "Madam Moth"@ Saari Residence, Finlandiya

...Finlandiya'daki çekimin fotoğrafları da çok etkileyici gözüküyor...

Muhteşem bir yerd. Eserde 3 dakikalık kısa bir video var. Bu videonun görüntüleri benimle Belçikalı yönetmen Soetkin Verstegen tarafından, Finlandiya'da, şehir merkezinden uzaktaki Mynamaki beldesinde kaydedildi. Daha sonra bu görüntüler, Metin Çavuş tarafından 3 dakikalık bir eser haline getirildi.

Fotoğraf: Soetkin Verstegen. "Madam Moth" @ Saari Residence, Finlandiya

_Bir koreografiye başlamanız ve bitirmeniz arasındaki süreçten biraz bahsedebilir misiniz? Aklınıza gelen konseptin ardından ilk olarak neler yapıyorsunuz örneğin, kullandığınız müzikleri nasıl seçiyorsunuz?

Başlama süreci çok belirsiz. Stüdyoya girmeden önce aslında derinde bir yerlerde çoktan başlamış oluyor, bunu daha sonradan anlıyorum, zamansal olarak tam kestiremiyorum. Bitirmek ise benim için eserle bağımın kalmaması, artık tekrar icra etmek istemem demek. Yaratım sürecinden sonra ilk gösterim ile birlikte eser bitmiş tamamlanmış sayılabilir; ama zaman zaman gösteriden gösteriye değişiklikler yapabiliyorum. Yaratım süreci boyunca doğaçlamalar yapıyorum, videoya kaydediyorum ve tek tek çalışan anları seçiyorum. Yapıyorum, yaptıklarımın vazgeçiyorum. Yeni bir şey buluyorum. Deniyorum, kaydediyorum, izliyorum. Yaratım sürecinde ve ilk gösterimden önce danıştığım, fikrini aldığım insanlar var.

All About the Heart müzikleri için Etem Kaplan ile çalıştık; o sırada ben Finlandiya'daydım, o Fransa'daydı. Sürekli üzerinde konuşarak ilerledik, ben ona nasıl bir atmosfer istediğimi anlattım, görüntüler yolladım, o hareketlerden esinlenerek sesler tasarladı ve bir sürü öneri ve yeni fikirlerle geldi hep. En son İsveç'teki prömiyerden bir ay kadar önce İstanbul'da buluştuk ve müziği son haline getirdik. Etem Kaplan'a ne istediğimi, neden istediğimi anlatmanın yaratım sürecime büyük katkısı oldu. Benim için her şeyi daha berrak hale getirdi, kendi konuşmamı duyduğumda yeni fikirler, yeni sorular oluştu.

Fotoğraf: Pawel Wyszomirski. 8th Gdansk Solo Dance Contest, Polonya

_Hukuk okuduğunuzu biliyorum, etik, işçi hakları ve sorunları, belki feminizm vs... İşlerinizde bu temaların etkisinin biraz hukuk okumanızdan kaynaklandığını söyleyebilir miyiz?

Aslında doğrudan hayır; ama hayatın içinden geldiğini söyleyebiliriz.

_Son zamanlarda solo çalışmalarından biraz sıkıldığınızı söylemişsiniz bir röportajınızda. Yakın zamanda buna dair bir projeniz var mı?

Kendimle kalmaktan sıkıldım. Şimdi Akbank Sanat'da gösterilecek olan Bengi Sevim'in koreografisi için 4 dansçı birlikte çalışıyoruz. Birlikte hareket etmek hoşuma gidiyor.

Fotoğraf: Harun Özkara. "Epimeleia Heautou" @20. İstanbul Tiyatro Festivali

_Türkiye'de bağımsız bir dansçı olmanın sorunlarından ve destek azlığından bahsetmişsiniz. Bu anlamda da daha çok başarı, fırsat ve destek yurt dışına açılmanın şart olduğunu söyleyebilir miyiz? New York maceranızdan ve Movement Research'ten bahsedebilir misiniz?

Başarı kelimesini zikredince aklıma hep çalıştığım bir koreografa, başaramadığım bir şeyden bahsettiğimde söylediği sözler geliyor; "You know my love; art is not about success!" (Sanat başarı ile ilgili değildir.) Başarı amaç olmadığı gibi yurt dışına açılmak da bir amaç değil, yaptığın şeyi iyi yapmak, yaptığın şeyi yapmaya devam edebilmek ve daha fazla kişiyle paylaşmak amaç. Bunun için de bulunduğun sınırların dışına çıkmak gerekiyor. Movement Research, New York'da 1978 yılında kurulmuş, dans dersleri, atölye çalışmalarının yürütüldüğü dünyanın önde gelen organizasyonlarından biri. Bireysel sanatçıları ve onların yaratıcı süreçlerini de destekliyor. Ben altı haftalık süre boyunca Movement Research'de sanatçı ağırlama programı ile bulundum. Bu süreç Cec Artslink Fonu tarafından desteklendi. New York'da aynı zamanda dans tarihinde önemli bir rolü olan Judson Church'de gösteri yapma fırsatım oldu.

_Bize size 2017'de çokça ilham veren, sizi heyecanlandıran birkaç dans veya performans sanatçısından bahsedebilir misiniz? Size yaratıcı, bol hareketli bir 2018 dilerim...

Ai Weiwei'nin *Human Flow* adlı sinema filminden ve New York Guggenheim Müzesi'ndeki *Art and China after 1989 Theater of the World* başlıklı sergiden çok etkilendim.

Fotoğraf: Goodlife Photography. "It's OK!" @ Vilnius, Litvanya

Canan Yücel Pekiçten'e [websitesi](#) üzerinden ulaşarak onu ve çalışmalarını takip edebilirsiniz.

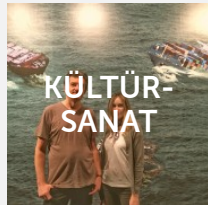
Görseller sanatçının izniyle kullanılmıştır.

[Tavsiye Et](#) 114 [Paylaş](#)

THECELLİST
MAGGER

[Magger'in profili ve diğer yazıları](#)

İLGİNİZİ ÇEKEBİLECEK DİĞER YAZILAR

Oliver Ressler ile
Alternatifler Üzerine Kısa bir
Sohbet

Çarşamba Portresi: Sinan
Tuncay

Hande Oynar ile Sanat ve
Gongo Live Üzerine

[DAHA FAZLA SONUÇ GÖSTER](#)